

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn i Mariefreds skola
i Strängnäs kommun

Rektorerna vid Mariefreds skola.
Slottsträdgårdsgatan 2
647 30 Mariefred

Tillsyn i Mariefreds skola

Förskoleklass

Grundskola, årskurserna 1–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Mariefreds skola och Strängnäs kommun skickat in, den verksamhetsredogörelse rektor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Ungefär var fjärde elev i årskurs 9 når inte målen i alla ämnen. Att skapa möjligheter för alla elever att nå minst godkänt i skolans ämnen är en av skolans mest grundläggande uppgifter. För att förbättra Mariefreds skolas resultat krävs analys och bedömning av skolans arbete och insatser. I detta arbete bör bland annat de skillnader i kunskapsresultat som finns mellan flickor och pojkar utredas. Skolan behöver också arbeta mer med att i de individuella utvecklingsplanerna och i de åtgärdsprogram som upprättas tydligare fokusera på skolans insatser för att stödja eleverna till fortsatt kunskapsutveckling. Vidare är lärarnas förväntningar på elevernas förmåga och vilja till utveckling avgörande för det nödvändiga arbetet att förbättra skolans resultat.

Skolinspektionen har i tillsynen av Mariefreds skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan behöver vidta ytterligare åtgärder för att alla elever ska ges förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen (Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).

- De skriftliga individuella utvecklingsplanerna behöver förbättras så att de överensstämmer med författningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorena behöver i högre grad ta ansvar för att skolans kunskapsresultat utvärderas regelbundet och att detta används som underlag för att vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse (Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- En del lärare behöver arbeta mer aktivt för att öka elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap 2 § skollagen samt Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Skolans plan mot kränkande behandling behöver förbättras så att den uppfyller författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen).
- En del åtgärdsprogram behöver förbättras så att de uppfyller författningarnas krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Strängnäs kommun har ansvar för att Mariefreds skolas brister åtgärdas. Redovisning av detta ska lämnas till Skolinspektionen i enlighet med det beslut som kommer att meddelas Strängnäs kommun. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Strängnäs kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Mikael Ejerblom och Yvonne Hoffmann samt undervisningsråd Ewa Hallberg.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Ingela Djurberg
Utredare/föredragande

Skolbeslut

Tillsyn i Mariefreds skola

Strängnäs kommun

2010-05-26

4 (11)

Dnr 43-2010:436

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av Mariefreds skola

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Mariefreds skola

För kännedom till
Strängnäs kommun

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Strängnäs kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Mariefreds skola den 20–21 april 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits med anledning av påtalade brister vid de tidpunkter som anges i kommunbeslutet

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn)

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Mariefreds skola, dels den information som samlats in under besöket. I Mariefreds skola intervjuades rektorerna, lärare, annan personal, elever och representanter för den lokala styrelsen. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever i Mariefreds skola

Mariefreds skola	Antal elever
Förskoleklass	57
Grundskola, årskurserna 1–9	537

Källa: Skolans egna uppgifter, 2010-03-18

Mariefreds skola ligger centralt i Mariefred. Verksamheten består av förskoleklass, grundskola årskurserna 1–9 samt skolbarnsomsorg. Alla skolans klasser är åldershomogena utom en. Lärarna är organiserade runt elevgrupper i arbetslag. Tre arbetslag omfattar förskoleklass, årskurserna 1–3 samt skolbarnsomsorg. Ett arbetslag omfattar årskurserna 4–5 och två arbetslag är ansvariga för årskurserna 6–9. Skolan leds av två rektorer, en är ansvarig för förskoleklass samt årskurserna 1–5 och en för årskurserna 6–9. I skolan finns också en biträdande rektor.

Skolan har en lokal styrelse med föräldramajoritet i enlighet med förordning om försöksverksamhet med lokala styrelser inom grundskolan och den obligatoriska särskolan. Mariefred är en egen kommundel med en egen nämnd, Mariefredsnämnden.

Skolbarnsomsorgen inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separat verksamhetsrapport.

.

Tillsynsprotokoll för Mariefreds skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan behöver vidta ytterligare åtgärder för att alla elever ska ges förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

För år 2009 har skolan redovisat att 94 procent av eleverna i årskurs 3 når målen i svenska och 92 procent når målen i matematik.

För årskurs 5 redovisar skolan, för de senaste tre åren, en 100 procentig måluppfyllelse i de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena samt bild, hem- och konsumentkunskap och musik. Måluppfyllelsen i engelska, idrott och hälsa, matematik, slöjd och svenska varierar från 90–100 procent beroende på år. Sammantaget för de tre senaste åren är svenska det ämne med lägst måluppfyllelse i årskurs 5.

Cirka var fjärde elev i årskurs 9 når inte målen för utbildningen. Andelen elever som når målen i alla ämnen har legat lägre än riket för fyra av de fem sista åren. Däremot har meritvärdet för skolan och andelen behöriga till nationellt program legat högre än riket för tre av de fem senaste åren.

Skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat är betydande och större än för riket. År 2009 var pojkarnas genomsnittliga meritvärde 36 poäng lägre än flickornas. För riket är motsvarande skillnad 22 poäng. Pojkarnas meritvärde varierar också mycket mer mellan åren än vad flickornas gör. Andelen pojkar som når målen i alla ämnen varierar även det kraftigt mellan åren. För flickorna har däremot andelen som når målen i alla ämnen ökat från 70 procent 2005 till 86 procent 2009. I samtal med skolans personal förklaras resultaten oftare utifrån elevernas förkunskaper än utifrån skolans arbete.

Resultaten i årskurs 9, där en låg andel elever når målen i alla ämnen, visar att skolan behöver vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen. Skolan behöver i detta arbete även undersöka varför skolan inte lyckas behålla den relativt goda måluppfyllelsen från årskurserna 3 och 5 enda fram till årskurs 9. Mot bakgrund av de stora skillnader som finns mellan flickors och pojkars resultat behöver skolan också diskutera och utveckla skolans lärmiljöer och elevers lärande ur ett genusperspektiv. Vidare är det viktigt att

skolan har positiva förväntningar på alla elevers förmåga, flickors liksom pojkars, och deras möjligheter att nå goda studieresultat.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

De skriftliga individuella utvecklingsplanerna behöver förbättras så att de överensstämmer med författningarnas krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Enligt dokument som skolinspektionen tagit del av ger Mariefreds skola barnen i förskoleklass skriftliga omdömen i en individuell utvecklingsplan. Den individuella utvecklingsplanen beskriver barnets utveckling i relation till mål att uppnå i ämnena svenska och matematik. Detta trots att kursplanerna för grundskolans ämnen inte ska tillämpas i förskoleklass. Att ge skriftliga omdömen i förskoleklassen utifrån grundskolans kursplaner är inte förenligt med bestämmelserna. Skolinspektionen har tidigare fattat beslut i en liknande fråga: Beslut 2009-04-27, Dnr 41-SV2008:1291.

I större delen av de skriftliga individuella utvecklingsplanerna för grundskolan som inspektörerna tagit del av redovisas i mycket liten omfattning vilka insatser som skolan avser att bidra med för att stödja och stimulerar eleven till fortsatt kunskapsutveckling. Istället ligger fokus på vad eleven själv ska göra. Vidare saknas, för elever i årskurs 5, skriftliga omdömen av elevernas kunskapsutveckling i varje enskilt ämne som ingår i de samhällsorienterande respektive naturorienterande ämnesblocken. Detta behöver skolan ändra på.

Bedömningsområde: Rektorernas ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorerne behöver i högre grad ta ansvar för att skolans kunskapsresultat utvärderas regelbundet och att detta används som underlag för att vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar.

Motivering:

Rektorena följer upp skolans kunskapsresultat men de har inte initierat något arbete för att följa upp och utvärdera skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat. Detta är anmärkningsvärt eftersom Skolverket redan i den granskning som gjordes av Mariefreds skola år 2006 pekade på de stora skillnader som fanns i betygsresultat mellan flickor och pojkar.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

En del lärare behöver arbeta mer aktivt för att öka elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Skolan har bestämt att de under vårterminen 2010 ska arbeta med området elevinflytande. Av tillsynen framkom att elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens utformning är lärarberoende där vissa lärare tillåter eleverna att ha inflytande över arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Medan andra lärare inte ger eleverna något eller mycket ringa inflytande över undervisningen.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling behöver förbättras så att den uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Mariefreds skolas plan mot kränkande behandling saknar beskrivningar av de konkreta insatser som ska genomföras under året. Planen utgår inte från någon kartläggning av

hur eleverna uppfattar skolmiljön och vilka problem som kan uppkomma. Detta leder till att beskrivningen av insatserna är alltför allmänt hållna. Planen saknar också en redogörelse för hur de planerade insatserna från förra året har genomförts.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

En del åtgärdsprogram behöver förbättras så att de uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Mariefreds skola utarbetas åtgärdsprogram för elever som är i behov av särskilt stöd. Inspektörerna har tagit del av åtgärdsprogram av god kvalitet men det finns också åtgärdsprogram i behov av förbättring. För dessa åtgärdsprogram behöver skolan på ett tydligare sätt redovisa vilka insatser som skolan avser att bidra med. Som det nu är ligger ansvaret för insatserna till huvudsaklig del på vad eleven själv ska göra.